

Reporto katar e dujto regionalno chjagrani sinija andav beshipe Rromengo

Tirana, Albania
26-27 Februari 2014

E anipe gadale regionalne chjagrane sinijako sas te sikadonpe o lachhipe mashkar e bivladachje chjidimata thaj katar e Rajipena ande phuja katar o Pachamikano Balkano ando kotor katar o beshipe Rromengo. Projekto „Majlachhe praktike andaj Rromani inkluzija“ (anglikane: BPRI) lochjarol gadaj vrjama te teljarol e *Regionalno reportosa andaj legalizacija thaj o majlachhipe e romane malengo thaj linipe e socijalne chjherengo*.

Regionalno Reporto andaj legalizacija thaj o majlachhipe e romane malengo thaj linipe e socijalne chjherengo – sikada o Alonso Ayala, Reporto katar o koordinatori, Instituto katar e chjherutne studije thaj katar o urbano baripe (anglikane: IHS)

Angluno mandjipe gadale reportosko si: “te vazdenpe trubuline politikane reforme thaj e strategije palav anipe katar e situacija po beshipe e Rromengo, chorade po than e legalizacijako, vazdipe e malengo thaj po socijalno beshipe”. Gadava si chjerdo prdal o juristikano institucionalno kanono thaj katar o chachalo beshipe, thaj katar e dokumentacija saji si palaj praktike ando sichjope prdal o sasto regiono katar o Pachamikano Balkano. Undo chachipe, lachhe praktike sikade si kola:

1. Chjeren lungo svato katar e phuv thaj beshipen.
2. Vazdipe e Rromengo ando jekhutnipe ande legalizacija, majlachhipe e carengo thaj po socijalno beshipe.
3. Putardipe e aresinale avenengo palaj rromane manusha, khote kaj si goda importantno.
4. Hachjaripe po beshipen si majbuth jal o korrkoro garadipe.
5. Thon muj pe chjidipe ande buchji katar e mala.
6. Po agor phenen kaj si buth importantno.

Jekhutne kotora palaj legalizacija, gataripe po chjerdipe e carengo, sicijalno beshipen		
Legalizacija	Gataripe po chjerdipe e carengo	Socijalno beshipen
Avutnipe Pashipe	Chjidipe podatkunengo Arli katar o raslipen e projektosko Pachjiv Legalizacije e phujachji thaj e chjherendji Planiripen e carengo Socijalno-ekonomikani integracija	Avutnipe Pashipe Astaripe Kvaliteto

Turvinjipena:

Po lokalno kotor:

- Foroske rajipena thaj e bivladachje chidimata trubul te zhutin e romane familije te vazden lendje e godji palaj registracija e legalizacijachji thaj andav socijalno beshipen.

- Te avol trubulipe te thonpe e planurja save silen (gatarisarde, legalizujime thaj lachharde) romane care.

Po kotor katar e lokalno cara:

- Rromane familije korrkore trubul te aven importantni palav majlachhipe lendje carengo thaj palaj organizacija po lengo chjidipe.
- E sherutne pe romane care thaj lendje partnerja bivladachje chjidimata trubul te vazden e godji e Rromendje andav pochjinavipe (ando kotor katar o porezo thaj e kuchipena) e majlachhipena (ando kotor po ortuimasko achhipe thaj o rashtripen) save dzhan palaj majbari integracija.

O Reporto shaj te lolpe po: http://www.bpri-odihr.org/single-news/items/Housing_report.html?file=tl_files/new/Housing%20Report/ENG.pdf.

Regionalno mothovipen po beshipen e Rromengo, ando jekhipe e manushikane orturjenca - Jan Jařab, regionalno sikadino palaj Evropa, ofiso vuche komesareshko palaj manushikane orte ande Jekhutne Minoriteturja (anglikane: OHCHR)

O OHCHR chjerda kolikvij andaj rromengo chutinipe katar o beshipe ando jekhipe e Shpanijachje rajipesa. O Kolokvij si chjerdino katar o 15 – 16 januari 2014. brsh, ando Madrido thaj pherdo reporto si dino e manushendje save sas pe chjekrani sinija ande Tirana. Sherutno kotor katar o kolokvij si te buchjarolpe po „Chatam House“ ortuinipe, sova dolpe sol kaj avola bidichhini putardi diskusija.

Mothodino si kaj ande varesaje phuja majbuth Rroma naj kvalifikujime palav socijalno beshipe, kaj len naj zuralimaski pochjin, so si sa jekh data anglunipe po socijalno beshipe. Si vi thana ande saje si bare socijalne beshipenendje projekturja ando pashipe jechjhe forosko saveske manushen naj pashipe ko beshipe, thaj crra jal nisar najlen pashipe ko socijalno zhutipe.

Rajipena (nacionalni, sar vi e foroske) sa jekh data silen buchji pe aver riga, numaj te dichjhen o trubulipe ande majbilachhe rromane care – palaj majbuth aver paramicha, numaj maj anglal odolachji kaj si e trubulimata zurale thaj phare, em cikni shansa si te dolpe chachalo zhutipe. Godava si otoskar jekh paramichi savi shaj chjerolaspe numaj - sar drabaripen.

O pashipe andino pe manushikane orte trubul te tholpe ando projekto, buchjaripe thaj o arakhavutnipe katar o programo po beshipe. Sikade lekcije trubul te inkalenpe andaj palune programurja sar lolape sama te e bilachhe buchja na chjerenpe pale. O regionalno reporto savo si chjerdo katar e rig BPRI dol zor gadale svatoshchje importantno pe praktike po lachho sichjope.

Buchjarne grupe:

- **Legalizacija** – moderatori Paul Rabe, HIS, experto pe legalizacija, thaj Erol Ademov, buchjarno pe minoritane jekhipena ando forosko than Shtip.

E manusha save sas khate phende kaj e Rroma sa jekh data naj ke lovende te pochjinen e legalizacija, gajda kaj e snisko kamatno kredito si lachho te pochjinenpe e naknade palaj geodizurja. Ke varesaje rromane care save majanglal line e phu, a vi sa jekh averenca te chjeren e legalizacija chher-e-chjhereja, godava shaj avol majlachhe te tholpe nevo ortoimako lil *lex specialis* te dolpe gata o achhipe gadale carengo. E love katar e buchji pe legalizacija trubul te denpe po majlachhipe katar e ingrastruktura. E legalizacija trubul te avol lachhi buchji ande saji e manusha piro chjher thaj sa so si lengo thon telal po kapitali.

- **Thodipe e Rromengo ande buchji katar o planiripe** – moderatori Vladimir Macura, Chjidipe palav lachhipe e Rromane carengo, Srbija.

E buchjarni grupa dija piro zuralipe e Nicolae Gheorghe, rromane buchjarimaske manusheske, thaj palune OSCE ODIHR phuchimatoreske andaj Rroma thaj e Sinturja (sherutno pe akharimasko nukta palav phuchipe e Rromengo thaj e Siturjengo), savo ande na gajda lungo nakhli vrjama mulo. Von phende kaj si buth averchhande thana palav thodipe – po agor o anipe si kova kazom si godava zuralo. Palaj nevo chjerdipe e carengo thaj e beshipenendje projektunengo si lachhe standardurja palav chjerdipe, numaj sajekh data

trubul te lochjarolpe e familijachje thaj e chjidipeneske ande care. O thodipe e Rromengo chi trubul te tholpe samo kana si o themutnikano svato ando plano katar o forosko than, numaj vi pe buchji po chjerdipe. Than e carengo jal e neve beshipenengo trubul te avol svato savo lol sama e Rromen te na aven chhutine po agor e forosko, kaj silen nekhobor ekonimikane thaj socijalne thodipena.

- **Socijalno Beshipen** – moderatori Nora Teller, socijologo, Mitropolitikano Instituto palav rodipen (Budimpeshta), thaj Idaver Memedov, buchjarno palaj phuchimata katar e Roma thaj e Sinturja. OSCE/ODIHR

Sa e phuja ando regiono katar o Pachamikano Balkano si len buth cikno achhipe katar o socijalno beshipe thaj o buchjarno kotor sile buth achavimata (ekonomikane, thaj gajda maj dur), gajda kaj e rajipena trubul te roden averchhande trubulimata sar trubun e Rromen. E rajipena shaj te len e subvencije te chjinen thaj te len e love palav chjerdipe pe chjhera saje si khote, chjhera save shaj den, den pe harni jal lungo vrjama e manushendje.

Godava si lachhipe te hamimpe averchhande beshipena save shaj te chjeren vareso jal te skrinin o dinipe katar e buchja save si lochjarde kolendje save si majcrra lovale. O projektupe e bare chjherengo trubulas te chjherolpe sar roden e manusha kaj beshena ande lende thaj odolachji si importantno te aven phangle palav sasto avutnipe (te lolpe ando gndo po sichjope, ramope ande lila, buchjaripe, satipe thaj aver kotora numaj samo o beshipe)

E baripena trubul te den e manushen te aven thodine ande anipena – pala buth lendar, goda si o anipe palav sasto trajo. Ande buth kotora, e Roma nas ande zor te den ando programo katar o socijalno beshipen odolachji kaj nas len e dokumenturja jal sajekh zurali pochjin, gajda kaj e orte thaj e ramolipena trubun te lachharen pe.

Reporto katar e Legalizacija e Rromane carengo ande Bosna thaj e Hercegovina – Hajo Poskovic, ortuimasko phuchimatori, OSCE buchji ande Bosna thaj e Hercegovina.

O reporto roda e legalizacije thaj e statusurja katar e rromane care ande Lokavac, Kakanj, Jajce, Jablanica, Mostar, Prijedor, Bijeljina thaj ando Brčko. Gadava si angluno reporto ande Bosna thaj e Hercegovina, thaj vo avola vazdino po ohtoto aprili. Te lolpe ando gndipe sa e dokumenturja palaj legalizacija, sar vi e phangline love, o reporto anol shtar grupe pe biortuimashchje chjerdine beshimaske thana.

1. E beshimaske thana chjerdine pe phuv saji si ando barvalutnipe e manushengo saje beshen khote.
2. E beshimaske thana chjerdine pe phuv saji si ando barvalutnipe e njamurjengo katar e manusha saje beshen khote (e mekljardi buchji naj cherdini)
3. Rromane carengo thaj e beshimaske thanengo po drom ande rashtrako barvalutnipe.
4. Legalizacija e beshimaske thanendji savi naj lochjardi pe tehnikane thaj soliterikane trubulimata.

Kana dichjhiljape ande andipena katar e legalizacija thaj aver ramopena, o reporto katar o andipe importantno palaj sa jekh forosko than. Majanglal jekh katar e andipena dol importantne žutipena palaj legalizacija, socijalno chorrkane grupengo, sar kaj si e Roma. Sasto reporto si thodino po [BPRI websajto](#).

O rodipe e kvalitetosko katar e rashtra si te voj marolpe e bilachhe efektonca katar e buchji palaj legalizacija ande paluni Jugoslovikani Republika Makedonija – katar o Aleksandar Lazovski, BPRI, nacionalno buchjarno po projekto, OSCE/ODIHR

O reporto dija gata e kvaliteturja e rashtrachje saji shaj marolpe e familijenca saje shaj aven bichjherutne manusha kana chjerdolape e buchji katar e legalizacija. E Makedonijachje Rromane familije majbut thajin ande urbani care, len si 43% ando sherutno foro, a gndilpe si kaj 70% Rromane familije najlen barvalutnipe pe lendje chhera. Nekhobor studije phenen kaj e Roma majanglal thajin ande thana ande saje najlen gatarimaske barvalutne phuchimata, von si pe rig katar e urbani planurja e carendje thaj katar e importantno infrastruktura. O ortuimasko lil palaj legalizacija dol zor sa e barvalutnendje katar sa e care saje si chjerde bi ortuimasko lilenca dzhi ko 03. Marsi 2011 brsh te thon o mandjipe katar e legalizacija.

Angluno gndipe si kaj e rajipena pe foroske thana naj sikade palav gadav proceso vi o sidjaripe sas averchhando katar o forosko than dzhi ko forosko than, kote sas Rroma save buchjaren ande forosko than a kote nas. Kolen saje sas Rroma save buchjaren ando forosko than (sar kaj sas ando Shtip thaj Prilep) shaj te lochjarol o svato mashkar e Rroma thaj e administracija. Gadava si majbuth importantno odolachji kaj si buth phangljardo o proceso katar e legalizacija. E mothodini korupcija po forosko than si thodini sar jekh achhavipe. O reporto shaj lolape po BPRI sajto ande na gajda lungo vrjama saji avol.

Konsili e Evropako andaj buchji po Jekhipe e Forurjengo thaj e Regionengo, ROMACT/ROMED – Marius JUTEA, ROMACT/ROMED programsko phuchimatori

E majanglune kotora saje si phangle pe buchji katar o Konsili e Evropako si e demokratija, manushikane orte thaj e rajanle ortuipena. Ande palune nekhobor brsha, e buchje djele po kotor ando jekhipe katar e rajanle trubulipena jal zuralipe e bivladachje chjidipenengo ando chjidipe thaj integrishime jekhipe kote kaj e foroske thana ando dumdumeja e chjerutne planurja gndisarde thaj pachjarde pe jekh than.

Katar o andipe e Deklaracijako andav Strazburi po 2010 brsh katar o Konsili Evropako pachjarol piri buchji po zuralipe demokratikachje mehanizmurjengo ande pire 47 rashtre membrurja. Sar agor godalesko, pachjarde si shtar mehanizmurja:

1. DOSTA kampanja e agoreja te vazdolpe e godji andaj Rroma e gadzhendje. Majbuth informacije thaj e kotora katar e buchji palav maripe prdal e stereotipurja shaj te lenpe po: http://www.coe.int/t/dg3/romatravellers/dosta_en.asp.
2. ROMED programo (2011-2013) vazda e mehanizmurja sajenca sikada majbuth katar 1000 Rroma ando sastipe, sikamne thana thaj jekhutne achhipena. ROMED2 si achhadino pe maj cikno numero e phujengo thaj vo dola majbuth zor po zuralipe e carengo. Majbuth informacije shaj te lenpe po: <http://romed.coe-romact.org/>.
3. Jekhipe e forurjengo thaj e regionengo palaj inkluzija e Rromendji – politikane mehanizmurja saje chjiden e sherutne pe foroske thana thaj e membrurjen ando forosko konsili saje si losarde te sikaven o achhipe e rromane trajosko. Dzhi akana ando jekhipe chjidepe 121 foro andaj 27 aver phuvja. E forurja thaj e foroske thana andaj phuja katar o Pachamikano Balkano si akharde te thonpe ando jekhipe. Majbuth informacije shaj te lenpe po: <http://www.roma-alliance.org/>.
4. ROMACT programo majbuth buchjarol palaj foroske thaneski administracija ande pandzh phuvja (40 foroske thana numaj maj buth). Dzhi ko marsi 2015 brsh, o azhuchjardo agor si te gadalaj foroske thana den gata e Foroske Thanendje Akcioni Planurja palaj Inkluzija e Rromendji. Majbuth informacije shaj te lenpe po: <http://coe-romact.org/>.

Achhipe e Rromane carengo ande Albanija – Aida Seseri, Sherutni po urbano dinipen thaj beshipen, Ministarijumo palav thanalo pachjipe thaj djelipe, Albania

Ortuimasko lil chi thol rigate e Rromen thaj vo dol than te e Rroma legalizujin pire chjhera. Palaj e phare buchja ande gadav kotor, o Rajipen anda nekhobor projekturja saje sikaven e legalizacija anda:

1. Ando jekhipe e Pachjarde bankasa katar o Konsili e Evropako, projektosa Quereri sikadadino si o socialno beshipen.
2. O Rajipen lachharda e khanchale-kamate pe beshimaske krediturja.
3. Ande na gajda lungo nakhli vrjama nevo beshimasko fondo si putardo thaj o Rajipen dija 30 milionurja Leke (majbuth katar 210.000 evrurja) katar o budzheto.

O trubulipe te shaj lenpe e socialni chhera thol andre kazom si bari e familija, e socialni thaj e ekonomikane trubulimata. E lila si importantni palav avutnipe e buchjengo ando jekhipe e sikadineja katar e pochjin. Cikne love si jekh buchji savi shaj chjerolpe te vazdolpe o beshipe majlachhe numaj so si akana (te lochjarol o vazdipe e neve socialne chjherengo, so si sa maj buth kuch). O nevo fondo po beshipen dola piri zor samo pala gadav svato.

Beshalo – Chhutino Vazdipe e Rromane carengo – Leo Meyer, NEKS-EPER, ande Shvajcarska, thaj e Sladjana Jovanovic, bivladako chjidipe EHO, Srbija

Rromane beshale manushen si zor te vazden pire beshipene chjhera ande piri buchji:

- Numaj: Trubul te bichhalenpe thaj te avol dzhanglo proceso, avutnipe, orte thaj trubulipe.

E foroske thana shaj dzhanen kaj avola vazdino po majlachhipo o beshipe ande Rromane care.

- Numaj: Trubul te denpe godji, te lenpe sama thaj e lovali buchji si importantno. Phagaripe – Phagaripe buchji.

E Rajipena trubul te aven zurjarde te chjeren maj buth.

- Numaj: Trubul len paramiche andav phagaripe, te sikavenpe lendje hachjarde lachhe agora, trubulipe thaj phukaripe.

O EHO si boldino po beshalo-chhutino manush ande Rromane care ande legalizujime care jal ande kola saje si ando proceso katar e legalizacija. Ande sa jekh cara si losardino o konsili katar e shov jal gadichji losarde manusha palaj svaturja andaj buchja. Prdal e love saje si (2.000-3.600 evrurja pe familija), Rromane familije chjerenas korrkore e importantne buchja saje sas majbut palav trubulipe a te lochjarol lengo trajo (tholpe aver chjatlo, lachharol e livni, chjerolpe hamamo, thaj gajda maj dur). Von dine piri zor chjerde buchji thaj o materijali the sastrja bichjinde saveja lochjarde o kuchipe e buchjako, pal e donacija si thodini te pochjinolpe e strujareske, pajareske thaj avar buchjale manushendje. Palaj gadaj buchi, pachjarde si trin sherutne modelurja:

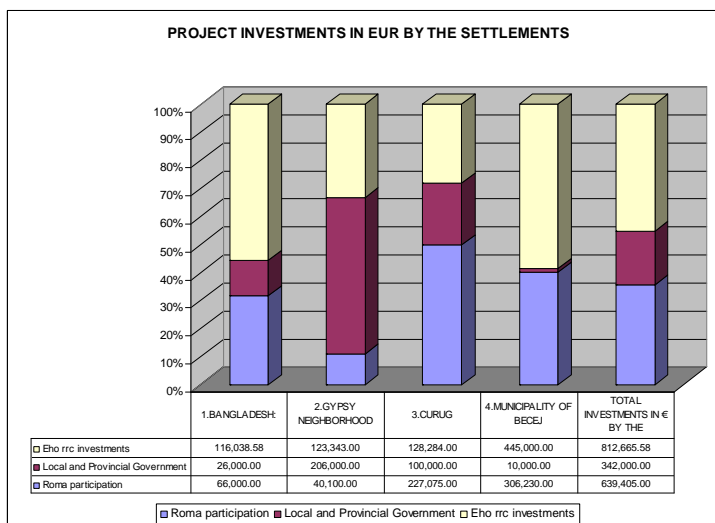
1. Lachharipe majcknore higijenikane lachhimata katar o vazdipe e hamamongo thaj chjerdipe e chjherengo (2.000 evrurja po chher)
2. Nevo lachharipe bi lachhe chjherengo (2.800 evrurja po chjher)
3. Chjerdipe neve cikne-chherengo ande thana kana o chjher nashtik lachharolpe (3.600 evrurja po chjher)-majbut 20-30m², numaj o chjerdipe si lachhardo te avol lachho e familijachje.

Dzhi adje, 408 septichki huvja, thaj 540 hamamurja si chjerdine, 18 chjhera si lachharde, 9 neve cikne-chjhera si chjerdine katar e sastrja thaj materijali. Gadaleja si vazdino o lachhipo e trajosko palaj 628 familije thaj majbut katar 2.900 Rromnja thaj Rroma buchjarde ando gadava projekto.

Kuchipe e materijalengo, buchjarni zor saji dine e Rroma sikadino si sar opash e love palav projekto ande nekhobor thana (sikadino si vunato farba ando grafikono)

Pashav e soliterikane buchja, projekto dija godji pe buchja, sar te rodenpe, sar te korrkore teljaren ande buchji, sar te sikavenpe e chhavrra thaj aver trubulimata.

Po agor Rezultaturja katar o BPRI cikne love programo – Milena Isakovic, BPRI Regionalno koordinatori, OSCE/ODIHR

Cikne love programo, buchjarol o BPRI savo inchjarda e projekturja katar e foroske thana ande 19 Rromane care ande Albanija, Bosna thaj Hercegovina, paluni Jugoslavijachji Republika Makedonija, Kosovo* thaj Crna Gora. Sas andine e love (5.000 evrurja thaj foroske thanesko andipe 10%) si majbuth pochjindo palav lachharipe e infrastrukturachje (te buljarolpe e kanalizacija thaj e pajasle cevije, te tholpe e elektrika ande care, te chjerenpe e droma, thaj gajda maj dur), numaj e trin projekturja si chjerdine palav sichjope thaj jekh palav avutnipe e foroske thaneski. E projekturja dine o buchjaripe palaj foroske thanendje akcioni planurja palaj inkluzija e Rromendji, kaj shaj te chjerolaspe. Maj buth informacije shaj te len po: [regionalo lil](#).

Malavipe e Rromengo ando nevo ortuimasko lil katar o socijalno beshipen – Maja Remikovichj, Ministerijumo palav djendipe thaj inchjardo pachjardipe, Rajopen Crno Gora.

Ande 2013 brsh, o kuchipe po m2 ande Crno Gora sas 1.200 evrurja, pal e jekhutni pochjin sas 480 evrurja. Palaj godava, buth manusha najlen zor te chjinen beshipe ande putarde kuchimata vi ando ortuimasko lil katar o socijalno beshipen ando si po juli 2013 brsh te dol zor majbuth e majchorre manushen. O ortuimasko lil gndil te drabarol o gradzhikano thaj o barvalo buchjaripe, prdal e mehanizmurja ando lovalo, jekhutno thaj ortuimasko sektori. Averchhande buchja thon andre:

- Chjindipe jal chjerdipe e socijalne chjherenogo
- Lizingo katar e phuv palav chjerdipe e socijalne chjherengo
- Dinipe e phujako palav chjerdipe neve socijalne chjherengo jal lachhardipe purane socijalne chjherengo
- Dinipe e subvencijengo palav socijalno beshipe
- Dinipe e buth trajale kreditosko e bi rashtrachje buchjendje, manushendje thaj e ortuimasko manushendje, beshimasko chjidimatendje palav dinipe e socijalne chjherengo.
- Vazdipe e rashtrikaneske – bi rashtrikaneske chjidimatendje palav pachjope katar o beshipen.

Si majcrra love gajda kaj o importante tholape ande nacionalne thaj foroske thanendje programurja palav socijalno beshipen. Hasna si e manusha saje trajin ande Crna Gora, numaj vi e aver rashtrachje manusha thaj e manusha save najlen rashtripen sajengo statuso si chjerdino prdal o Ortuimasko lil. Maj lachhe e hasna si kolen saje si korrkore dad jal dej, manusha saje si invalidurja thaj lendje familije, phure manusha, terne saje aven andav chorrpe, Rroma jal Egipchjanurja, (interno) chhudine manusha thaj marrde familijachje manusha.

Foroske thanesko planiripen palav beshipen ande ohto pilot foroske thana – Merita Dalipi, sherutni po beshimasko ofiso ando Sherutnimasko chjher katar o beshipen thaj vazdipen, Ministerijumo palaj trajosko than thaj thanalo planiripen po Kosovo.

BPRI dol zor po pachjipen katar e ohto foroske thanendje akcioni planurja palav buchjaripe e Rajipenachje Strategijachje palav socijalno beshipen.¹ O agor gadale buchjako si te chjerenpe e achhadine beshipena ande ohto foroske thana palaj familije jal manusha saje naj ande kasavo ekonomikano achhipe te roden te vazden o beshipen po trzhishte, importantno pe trubulimata katar e Rroma, Ashkalije thaj Egipchjanurja. O chjerdipe gadalesko si phanglo palav Ortuimasko lil palav lovalipe katar o beshipen e themeske ande beda thaj palaj administrativni mothovipena save dol o Ministerijumo palav trajosko than thaj thanalo planiranje.

* Gadava svato si thodino khate numaj chi gndilpe po achhipe, thaj achhol ande rezolucija 1244/99 thaj ando gndipe si katar o Mashkarthemutno kris palav ortuipe andav achhipe katar o Kosovo.

¹ Gracanica/Graqanice, Fushe Kosove/Kosovo Polje, Rahovec/Orahovac, Ferizaj/Urosevac, Gjakove/Djakovica, Peje/Pec, Kline/Klina, thaj Prizren.

Dromalo dichjhipe

Forosko than Lezha

O foro Lezha si administrativno mashkaripe katar o kotor Lezha ando utaropashakhamutko kotor e rashtrako. Sar kaj mothon e rodipena katar e bivladachje chjidimata thaj e foroske thanendje rajipena, eno 397 Rroma thaj Egipchjanurja trajin ande Lezha, katar 8.186 familije katar sa (29.532 manusha). Rroma thaj Egipchjanurja si eno 5% manusha save trajin. E Rroma ande Lezha majbuth trajin ande duj care: Cara „Besalidhja“ thaj Cara „Skenderbej“.

O forosko than ande na gajda lungo nakhli vrazjam chjerda thaj thoda e foroske thanesko akciono plano palaj Rroma (2013-2015) thaj alavarda e Rome sar foroske thanesko buthdzanglo te buchjarol palaj Rroma thaj Egipchjanurja. E forosko than buchjarol nekhobor infrastruktorni projekturja sajenca kamol te vazdol po majlachhipe o trajo e Rromengo, Egipchjanengo, thaj aver manushengo. Gadale buchja chjerolpe o dromalipe e dromengo ande care, chjerdipe e vazdipenengo savo phandol len e mashkare thaneja ando foro thaj e sastarde chjhereja. O forosko than dija ande buchji e fondosa palav beshipen savo chjerda o Ministerijumo palaj infrastruktura thaj o urbanizmo savo dola lachhipe te lachharenpe e chjhera e Rromendje thaj Egipchjanurjendje jal o nevo chjerdipe, te trubula.

Forosko than Lushnje

Sar kaj mothon e rodipena katar e Rromane bivladachje chjidimata e Rroma thaj e Egipchjanurja ande Lushnje si 2,78% katar sa e manush save trajin. E Rromane manusha si majbuth thodine ande Lushnje ande Utar cara kaj avile ando 1965 brsh. E Rroma ando Utari si majbuth buchjarde pe umaljade buchja. Si Rrom savo si losardo te sikavol e Rromen ando foroske thanesko konsili. Ando aprili 2013 brsh e forosko than Lushnje anda e foroske thanesko akciono plano palaj Rroma (2013-2015). Von vi line e cikne love katar o BPRI te lachharen e kanalizaciono huv. O forosko than lola e love katar o Ministerijumo palaj infrastruktura thaj o urbanizmo te chjerol aver lachhimata.

Majlachhi tasvir katar jekh cikno lovalo projekto

BPRI chjerda nekhobor tasavirja katar e foroske thanendje projekturja save sas lovenca inchjarde karat o programo cikne lovengo. E manusha saje sas khote dine piro kamavipe e tasavirendje. Trito sas losardi e tasavir katar o projekto kaj lachharda e kanalizaciono huv ando forosko than Lushnje ande Albania. Dujto sas losardi e tasavir katar o projekto palav sichjope andav Tivto ande Crna Goda. Angluni sas losardi e tasavir katar o Ofiso palaj Rromani Inkluzija ande forosko than Bjelo Polje.